

פרופ' אבי וינרוth
משרד עורכי דין ונוטריון

Prof. Avraham Weinroth Adv. LL.B. LL.M. J.S.D.

פרופ' אברהם וינרוth עורך-דין

(6.11.2025)

תאריך: ט"ו בחשוון, תשפ"ו

לכבוד

הרב פנחס וינד

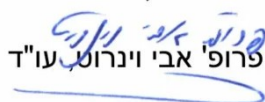
בית הדין ובית ההוראה לענייני ריבית

הנדון: מסקנות חוות הדעת המשפטית מיום ט"ו בחשוון, תשפ"ו (6.11.2025)

המסקנות העולות מחוות הדעת המשפטית שמסרנו לכם ביום ט"ו בחשוון, תשפ"ו (6.11.2025) הן כדלקמן:

1. **היתר עסקה הוא מסמך משפטי מחייב** על פי הדין הישראלי, וכפוף להוראות דיני החוזים.
2. **ניתן ליצור חוזה, ובכלל זה חוזה של היתר עסקה**, בדרך של הצטרפות באינטרנט והחלה של תנאי האתר האינטרנטי.
3. יש הבחנה בין אמירה כוללת של "היתר עסקה" שאדם לא תמיד מודע למשמעותה, לבין מקרה שבו אדם טרח להצטרף, למאגר של מי שכפופים להיתר עסקה, יחד עם בני משפחתו, ואף שילם על כך ומחדש את חברותו מדי שנה. במקרה זה, הדברים נעשים מתוך מודעות גבוהה יותר, וקשה יהא להגדירם כהצהרה אמונית גרידא, שכן הצטרפות למאגר **בתשלום**, חלף כתיבה של סעיף היתר עסקה בחוזה רגיל (שאינה כרוכה בעלות כלשהי) מלמדת על רצון לתקף את היתר העסקה מבחינה משפטית. הדברים נכונים במיוחד כאשר אדם חוזר וטורח לחדש את הרישום למאגר מדי שנה.
4. הצטרפות למאגר האינטרנטי תוכל לחייב את כלל המצטרפים למאגר בתנאי היתר העסקה, בינם לבין עצמם, בכפוף לתנאים הבאים:
 - (1) תנאי ההצטרפות לאתר ינוסחו באופן שיבהיר חד-משמעית כי המצטרף מאשר ומבין שהתקשרותו עם חברי המאגר אינה חוסה במסגרת של יחסי הלוואה אלא במסגרת של יחסי מיזם משותף וכפופה לחלוטין לתנאי היתר העסקה.
 - (2) לקבוע בתנאי ההצטרפות סעיף היוצר השתק (estoppel) מהעלאת טענה לפיה היחסים האמיתיים בין הצדדים הם יחסי לוואה-מלוואה רגילים.
 - (3) יש לכלול בתקנון פסקה לפיה ביטויים כגון הלוואה או ריבית או ריבית פיגורים או הפרשי הצמדה וריבית וכיו"ב, שייכללו בחוזים אחרים של המשתמש, לא ייגרעו מתוקפו המחייב של היתר העסקה וכי ההיתר עסקה ישקף את מהות יחסי הצדדים ויגבר על כל הסכם מאוחר יותר אלא אם כן ייאמר בהסכם המאוחר במפורש כי הוא מבטל את תנאי היתר העסקה.
 - (4) יש לוודא שהמשתמש מסמן תיבה (checkbox) או לוחץ על כפתור המציין "אני מסכים לתקנון האתר" או ניסוח דומה, כתנאי להשלמת פעולות באתר (כגון הרשמה, רכישה, העלאת תוכן וכיו"ב).
 - (5) כדי לשלול טענות עתידיות ומכיוון שהיתר העסקה הינו בעל השלכות כלכליות ומשפטיות משמעותיות – מומלץ כי חלק מהליך הרישום למאגר ידרוש אישור כפול והבעת הסכמה לקריאה של שני המסמכים – תקנון האתר וכן למסמך היתר העסקה שלפיו ועל דעתו הוא מתחייב לבצע את כלל פעולותיו עם שאר המשתמשים.

בכבוד רב,

פרופ' אבי וינרוth עו"ד

